Lietas arhīva Nr. C-0800-20/12
ECLI:LV:RPPT:2020:0219.C68358719.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020.gada 19.februārī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa, tiesnese I.Augustāne, ar sekretāri A.Tirasi, piedaloties tulcei E.Kaplunai, prasītājam /pers. A/ un viņa juridiskās palīdzības sniedzējai zvērinātai advokātei R.Matjušinai, atbildētāja SIA "Rusova nami" pilnvarotajam pārstāvim /pers. B/, izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ prasībā pret SIA "Rusova nami" par zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzināšanu, un

n o s k a i d r o j a

/pers. A/ (turpmāk – prasītājs) 2019.gada 14.maijā cēla tiesā prasību pret SIA "Rusova nami" (turpmāk – atbildētājs) par zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzināšanu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājs ir dzīvojamās mājas /adrese/, dzīvokļa Nr.22 īpašnieks un līdz ar to visas dzīvojamās mājas līdzīpašnieks.

Šobrīd SIA "Rusova nami" pārvalda dzīvojamo māju uz neuzdota pilnvarojuma pamata. Neskatoties uz to, ka 2012.gada 12.aprīļa sapulce nebija tiesīga slēgt jebkādu līgumu ar SIA "Rusova nami", ko pati SIA "Rusova nami" labi apzinājās, 2012.gada 30.aprīlī atbildētājs un vairāki dzīvokļu īpašnieki noslēdza savā starpā pārvaldīšanas pilnvarojuma līgumu. Prasītājs minēto līgumu nav parakstījis. Minēto 2012.gada 30.aprīļa pārvaldīšanas pilnvarojuma līgumu, dzīvokļu īpašnieki noslēdza pamatojoties uz 2012.gada 12.aprīļa sapulces lēmumu, tādēļ šobrīd minētā līguma spēkā esamība tiek apstrīdēta.

Atbildētājs pārvalda dzīvojamo māju tikai šķietami, tāmes par plānotajiem darbiem, atskaites par padarīto darbu un naudas plūsmu dzīvokļu īpašniekiem nesniedz. Atbildētājs pārņēma pārvaldīšanu no biedrības "Ģertrūdes 31", kurai bija parādsaistības pret AS "Rīgas siltums". Prasītājam nebija parādsaistības pret iepriekšējo biedrību, jo par siltumenerģiju prasītājs vienmēr ir maksājis.

Atbildētājs bez tiesiska pamata rīkojās ar dzīvokļu īpašnieku naudu un iemaksāja trešajai personai AS "Rīgas siltums". Ar minētajām darbībām atbildētājs radījis zaudējumus tiek dzīvokļu īpašniekiem, kuriem nebija izveidojušās parādsaistības pret biedrību "Ģertrūdes 31".

Prasītājs uzskata, ka viņam nodarīti zaudējumi vismaz 165,52 *euro* apmērā.

Prasītājs uzskata, ka atbildētājs rīkojās pretlikumīgi un patvaļīgi, jo bez tiesiska pamata rīkojās ar dzīvojamās mājas īpašnieku naudu un iemaksāja to trešajai personai bez dzīvokļu īpašnieku piekrišanas. Atbildētājs rīkojās bezkaunīgi un vienpersoniski, jo dzīvokļu īpašniekus atbildētājs izmanto sava mantiskā stāvokļa uzlabošanai.

Šāda atbildētāja prettiesiska darbība pazemo prasītāja godu un cieņu, jo atbildētājs jau septiņus gadus ignorē likumu normas attiecībā uz mājas apsaimniekošanu. Prasītājs ir personiski aizskarts un pārdzīvo, prasītājam ir nodarītas garīga rakstura ciešanas, viņš ir spiests vērsties tiesā, kas ir vienīgā iespēja atjaunot taisnīgumu, bet tas izraisa stresu un rada papildus uztraukumus. Prasītājs ne jau pirmo reizi vēršas tiesā, lai aizsargātu savas tiesības, un tiesu konstatētie atbildētāja pārkāpumi nav viņam pamācoši.

Atbildētājs uzskata, ka drīkst mūžīgi nepildīt likuma prasības. Prasītājam ir tiesības uz kompensāciju par morālo kaitējumu, kurai jābūt pietiekamai, lai novērtu prasītāja tiesību aizskārumu un veiktu preventīvo funkciju. Nav šaubu, ka prasītāja reputācija ir negatīvi ietekmēta, prasītājs ir personiski aizskarts, vēršanās tiesā izraisa emocionālus pārdzīvojumus.

Pamatojoties uz visu prasības pieteikumā minēto prasītājs lūdz tiesu, piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam zaudējumus 165,52 *euro*, morālā kaitējuma kompensāciju 430 *euro* apmērā. Noteikt prasītājam tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā līdz sprieduma izpildei, kā arī piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam visus tiesāšanās izdevumus.

2019.gada 27.jūnijā tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, tajos norādīts, ka prasība ir nepamatota un noraidāma.

2012.gada 30.aprīļa līgumu, pretēji prasītāja norādītajam, ir parakstījusi lielākā daļa – trīsdesmit no trīsdesmit deviņiem dzīvojamās mājas /adrese/ dzīvokļu un nedzīvojamo telpu īpašniekiem, tas nozīmē, ka dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pilnvarojuma līgumu ir parakstījuši septiņdesmit septiņi procenti, kas sastāda vairāk kā 2/3 daļas no visiem dzīvokļu īpašniekiem.

2012.gada 16.maijā atbildētājs kā jaunais pārvaldnieks griezās AS "Rīgas siltums" ar lūgumu noslēgt līgumu par siltumenerģijas piegādi un lietošanu. No AS "Rīgas siltums" saņemta informācija, ka iepriekšējais apsaimniekotājs nav nokārtojis savas saistības, kā arī atteicās noslēgt līgumu līdz brīdim, kamēr nebūs nomaksāti iepriekšējā apsaimniekotāja parādi. Kā vienīgo iespēju AS "Rīgas siltums" piedāvāja sastādīt maksājumu grafiku, saskaņā ar kuru jaunajam apsaimniekotājam būs jānomaksā parādi. Tāpat tika saņemts brīdinājums, ka gadījumā, ja parāds netiks nomaksāts, tiks atslēgta siltā ūdens padeve dzīvojamai mājai. Līdz ar to, atbildētājs nolēma pieņemt AS "Rīgas siltums" piedāvājumu un noslēdza līgumu un parāda atmaksas grafiku.

2012.gada 16.oktobrī atbildētājs ievērojot AS "Rīgas siltums" noslēgtā līguma nosacījumus, ar mērķi nenonākt situācijā, ka savlaicīgi netiktu uzsākta apkures sezona, samaksāja atlikušo parāda daļu 1481,27 Ls apmērā.

Līguma noteikumos ir pielīgts, ka pārvaldniekam ir tiesības uzkrātos līdzekļus novirzīt pakalpojumu sniedzēju rēķinu apmaksai līdz parāda piedziņas procesa beigām no īpašnieka. Pamatojoties uz to, maksājums tika veikts no mājas uzkrātajiem līdzekļiem. Parāda summu līdz šim brīdim atbildētājam nav izdevies piedzīt no biedrības "Ģertrūdes 31".

Atbildētājs uzskata, ka nomaksājot parādu, vienlaicīgi cenšoties to atgūt no iepriekšējā pārvaldnieka, ir rīkojies tikai un vienīgi dzīvokļu īpašnieku interesēs, jo nav pieļaujama situācija, ka parāda nesamaksas gadījumā mājai netiktu pieslēgta apkure.

Attiecībā uz morālo kaitējumu, atbildētājs uzskata, ka prasītājs morālā kaitējuma esamību nav pierādījis. Likums neparedz atlīdzības noteikšanu par jebkuru cilvēka labsajūtas mazinājumu. Ne katrs tiesību aizskārums rada morālo kaitējumu.

Ņemot vērā minēto, atbildētājs lūdz prasību noraidīt.

Tiesas sēdē prasītājs un viņa juridiskās palīdzības sniedzēja uzturēja prasību daļēji. Prasību daļā par zaudējumu piedziņu uzturēja 57,70 *euro* apmērā, savukārt, prasību par morālā kaitējuma piedziņu uzturēja prasībā norādītajā 430 *euro* apmērā.

Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē prasību neatzina, pamatojoties uz rakstveidā iesniegtajiem paskaidrojumos izteiktajiem argumentiem.

M o t ī v u d a ļ a

Noklausoties pušu paskaidrojumus un pārbaudot pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka tiesvedība daļā par zaudējumu atlīdzināšanu uzturētajā daļā apmierināma pilnībā, daļā, no kuras prasītājs atteicās – izbeidzama, savukārt, daļā par morālā kaitējuma atlīdzības piedziņu prasība apmierināma pilnībā.

Civilprocesa likuma 223.panta 4.punkts noteic, ka tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja prasītājs atteicies no prasības.

Prasītājs tiesas sēdē norādīja, ka uztur prasību daļā par zaudējumu piedziņu summā par 57,70 *euro,* kas ir konkrēti prasītāja samaksātā un nepamatoti iztērētā daļa.

Pie šādiem apstākļiem un saskaņā ar Civilprocesa likuma 223.panta 4.punkta noteikumiem, tiesvedība šajā prasības daļā ir izbeidzama.

Civillikuma 1771.pants noteic, ka zaudējums var būt vai nu tāds, kas jau cēlies, vai tāds, kas vēl stāv priekšā; pirmajā gadījumā tas dod tiesību uz atlīdzību, bet otrajā uz nodrošinājumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina, savukārt, Civillikuma 1779.pants nosaka, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 14.panta sestās daļas 2.punkts noteic, ka Dzīvojamās mājas īpašnieka veidotos uzkrājumus pārvaldnieks nav tiesīgs izmantot dzīvojamās mājas īpašnieka neizpildītu saistību izpildei (parādu segšanai u.tml.).

Lietā nav strīda, ka 2012.gada 16.oktobrī SIA "Rusova nami" samaksāja AS "Rīgas siltums" atlikušo parāda daļu Ls 1481,27 apmērā no mājas iedzīvotāju uzkrātajiem līdzekļiem. Minētā rīcība, ievērojot minēto Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma regulējumu, atzīstama par pretlikumīgu un prettiesisku.

Atbildētājas aizbildināšanos ar to, ka rīkojusies visu iedzīvotāju interesēs, tiesa atzīst par nepamatotu, ievērojot, ka Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku kopības un pārvaldīšanas pilnvarojuma līguma 4.11. punkts pats par sevi neparedz prettiesisku mērķi – segt mājas parādnieku radīto parādu no uzkrājuma fonda līdzekļiem.

Tādējādi, tiesai ir pamats atzīt, ka, veicot naudas pārskaitījumu kreditoram bez tiesiska pamata, atbildētāja rīkojusies prettiesiski, līdz ar ko atbildētājam radušies zaudējumi 57,70 *euro* apmērā, kas nepamatoti novirzīti parāda segšanai, un atbildētājai šos zaudējumus ir pienākums atlīdzināt.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas morālā kaitējuma atlīdzību 430 *euro*. Saskaņā ar Civillikuma 1635.pantu katrs tiesību aizskārums ir katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), kura dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot. Panta otrā daļa noteic, ka ar morālo kaitējumu saprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas neatļautas darbības rezultātā, nodarot cietušajam nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas.

Tiesai, vērtējot to nodarīto morālo kaitējumu saskaņā ar tiesu praksi, ir jākonstatē, vai

nodarītais morālais kaitējums ir būtisks.

Faktu, ka prasītājs ir bijis spiests regulāri vērsties tiesā pret atbildētāju ar dažādiem prasījumiem par pienākumu nepildīšanu, nenoliedz arī pati atbildētāja, neizdarot secinājumus. Daudzskaitlīgās tiesvedības, kas saistītas ar konsekventu un atkārtotu atbildētājas pienākumu neizpildi vai nepienācīgu to pildīšanu, liecina par to, ka šāds morālais kaitējums prasītājam atzīstams par būtisku.

Kā arī viena no morālā kaitējuma funkcijām ir prevencija, kuras mērķis ir atturēt atbildētāju un citas personas no līdzīgu aizskārumu nodarīšanas nākotnē (*sk. Latvijas Republikas Senāta Civillietu departamenta 2012.gada 17.oktobra spriedumu lietā Nr.SKC-637*). Fakts, ka atbildētājs regulāri, ilglaicīgi un neprofesionāli pilda savu pienākumu pret prasītāju, tiesas ieskatā liecina, ka pastāv pamats piedzīt no atbildētāja kompensāciju par prasītājam nodarīto morālo kaitējumu.

Ņemot vērā atbildētāja konsekvento rīcības raksturu un regulāro prasītāja likumisko tiesību ignorēšanu, kā rezultātā prasītājam jāvēršas tiesā savu interešu aizstāvībai, kā arī piemērojot morālā kaitējuma prevencijas funkciju un tiesu praksi morālā kaitējuma lietās, tiesa atzīst par iespējamu no atbildētāja piedzīt prasītāja labā morālā kaitējuma atlīdzību prasītajā apjomā 430 *euro*, kas atbilst vienas minimālās mēneša darba algas apmēram Latvijā.

Morālā kaitējuma atlīdzības apmērs atzīstams par taisnīgu un samērīgu par prasītājam radīto kaitējumu, kā arī morālā kaitējuma atlīdzības funkciju – taisnīguma, prevencijas un samierināšanas funkciju pildīšanai.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, norādot to apmēru. Atbilstoši Civillikuma 1765.panta noteikumiem likumiskie procenti nosakāmi seši procenti no simta gadā un procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla. Tādējādi prasītājam nosakāmas tiesības līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt sešus procentus no simta gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas 487,70 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 16.punktu, prasītājs no tiesas izdevumu samaksas ir atbrīvots.

Civilprocesa likuma 42. panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Prasības apmierinātā daļa ir zaudējumi 57,70 *euro* un morālā kompensācija 430 *euro*. Atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktam valsts nodeva maksājama 73,16 *eur*o apmērā.

Tiesa konstatē, ka kopējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta, tiesas paziņojumu un pavēstu nosūtīšanu pusēm atbilstoši lietā esošai izziņai par ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem ir 1,97 *euro*.

Līdz ar to no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva 73,16 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 1,97 *euro* apmērā.

Civilprocesa likuma 44.[1] panta otrā daļa noteic, ka izdevumus par valsts nodrošināto juridisko palīdzību tiesa, taisot nolēmumu, piedzen atbilstoši šā likuma 42.pantā minētajiem nosacījumiem.

Saskaņā ar lietas materiālos esošo paziņojumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu, izdevumi par valsts nodrošināto juridisko palīdzību, šajā lietā sastāda 96,80 *euro* (lietas 56.-57.lapa).

Ņemot vērā, ka prasītājs no tiesas izdevumu samaksas ir atbrīvots, tad no atbildētāja valsts labā piedzenami izdevumi par ar valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu saistītajiem izdevumiem, jeb 96,80 *euro* apmērā.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97., 193. – 195., 204.[1], 250.[26] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt prasību.

Piedzīt no SIA "Rusova nami", reģistrācijas numurs 40103251168, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, zaudējumus 57,70 *euro* un morālo kompensāciju 430 *euro*, kopā piedzīt 487,70 *euro* (četri simti astoņdesmit septiņi *euro*, 70 centi).

Noteikt, ka samaksa izdarāma prasītāja norēķinu kontā AS "Swedbank", konta numurs /konta numurs/.

izbeigt tiesvedību prasības daļā par zaudējumu piedziņu 107,82 *euro* apmērā.

Piedzīt no SIA ,,Rusova nami", reģistrācijas Nr.40103251168, valsts labā valsts nodevu 73,16 *euro* (septiņdesmit trīs *euro*, 16 centi), kas jāiemaksā šādā kontā: Valsts kase, NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22.

Piedzīt no SIA ,,Rusova nami", reģistrācijas Nr.40103251168, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1,97 *euro* (viens *euro*, 97 centi), kas jāiemaksā šādā kontā: Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase, saņēmējs Tiesu administrācija, NMR 90001672316.

Piedzīt no SIA ,,Rusova nami", reģistrācijas Nr.40103251168, par labu valstij ar valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu saistītos izdevumus 96,80 *euro* (deviņdesmit seši *euro*, 80 centi) apmērā, kas samaksājami *Valsts kasei, reģistrācijas numurs 90000050138; Saņēmēja banka: Valsts kase BIC kods TRELLV22, konts LV68TREL1060001239300; Iemaksas mērķis Juridiskā palīdzība civillietā Nr.C68358719*.

Dokumenti, kas apliecina valsts nodevas, ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu un izdevumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu apmaksu, iesniedzami tiesas kancelejā.

Noteikt SIA ,,Rusova nami", reģistrācijas Nr.40103251168, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Lēmumu daļā par tiesvedības izbeigšanu var pārsūdzēt 10 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot blakus sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2020.gada 12.martā.

Tiesnese I.Augustāne